

Biuletyn Polonistyczny

01.02.2019

Literaturoznawstwo

De te fabula narratur... lektury labiryntów - labirynty lektur. Studia i szkice

Autor/Redaktor: Eliza Krzyńska-Nawrocka

Wydawnictwo:: Wydawnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie

ISBN: 978-83-947032-2-6

Książka Elizy Krzyńskiej-Nawrockiej to studia i szkice literackie, których wspólnym mianownikiem i ośrodkiem zainteresowania są konstrukcje labiryntowe prezentowane w różnych płaszczyznach interpretacyjnych. Skupiając się na dwóch symbolach: księgi i labiryntu, autorka bada ich relację w ujęciu literaturoznawczym, proponując zarazem intrygującą w swym zamyśle lekturę tekstów kultury. Labirynt jest tu rozpatrywany jako kategoria (metafora) przestrzenna, temporalna, konstrukcyjna, antropologiczna.

Składająca się z pięciu części, poprzedzonych wstępnym rozdziałem *Wejście* i podsumowanych rozdziałem *Zamiast zakończenia. Nie-wyjście*, książka zawiera interpretacje tematyczne różnorodnych gatunkowo i problemowo dzieł literackich. Od Homera, Umberta Eco przez Iana Fleminga do Rolanda Topora – czytelnik poznaje różne realizacje literackich labiryntów. Omawiając także i innych bliskich jej twórców, Krzyńska-Nawrocka wskazuje na łączącą wybranych pisarzy twórczą wyobraźnię labiryntową, mocno uwidocznioną w ich tekstach.

Autorka przemierza kulturowe labirynty, za punkt rozpoczęcia wędrówki obierając pojęcie mitu, opowiadania mitem. Analizuje następnie, jak powtarzalne znaki, mające swoje źródło w początkach literatury, ewoluują, nabierając nowych znaczeń. Centralnym punktem literaturoznawczej podróży uczyniony zostaje arcylabirynt kulturowy, jakim jest powieść *Imię róży* Umberta Eco. Rozważania zawarte w książce poruszają problematykę nieustającej reinterpretacji mitów kultury utrwalonych w kulturze wysokiej, a realizowanych i odczytywanych na nowo przez kulturę popularną. To one są kolejnymi etapami interpretacyjnej przechadzki. Wpisują się w nią też filmowe realizacje labiryntowych opowieści. Autorka wydobywa kolejne kulturowe zapętlenia związane z adaptacją filmową *Imienia róży* Eco, *Chimerycznego lokatora* Topora czy kreacji kinowej *Jamesa Bonda* Fleminga.

Te nieoczywiste zestawienia lekturowe różnorodnych dzieł kultury łączy autorka dzięki wspomnianej kategorii opowiadania mitem, podkreślając wspólny im język opisywania, opowiadania rzeczywistości. Mowa o znakach, symbolach, mitach, które można odnaleźć w tekstach kultury. Z tymi znakami ma do czynienia także współczesny odbiorca kultury, poprzez te znaki bowiem jej twórcy, autorzy wikłają czytelnika, widza w dialogiczny labirynt lektur. Przez ten labirynt, wskazując na te znaki, chce prowadzić *De te fabula...*

Spis treści

WEJŚCIE

Opowiadanie mitem

Labirynt opowieści

CZĘŚĆ I. LABIRYNTY ECO

Wejście w księgę labiryntu

Labirynt w przestrzeni

Spętani labiryntem

Labirynt czasowości

Labirynt narracji

Wyjście

CZĘŚĆ II. BOND - (O)BŁĘDNY BOND

B - jak bohater, B - jak Bond

B - jak boleść. Bond tragiczny

Oblicza złego

CZĘŚĆ III. BŁĘDNIK TOPORA

Ugryźć Topora

Ślady Topora

Topora złe miejsca

CZĘŚĆ IV. HISTORIE Z „HISTERII”

Okruchy w labiryncie

Groza Dumasa

Reymont wampiryczny

Grabiński i lęk

Urodziny Mistrza

Karen Blixen i jej niesamowita opowieść

Szkiełkiem i okiem... O Sherlocku Holmesie w rocznicę urodzin jego twórcy

CZĘŚĆ V. WIDZĄC I OPISUJĄC

Na marginesie opowieści (lub w jej centrum) - o filmach słów kilka

„Jak to bywa w labiryntach - błądzimy” czyli „Imię róży” J.J. Annaud

Achilles karmi się emocjami

Odarty ze zbroi

Korytarze „ja”. Lokator przegląda się w lustrze

ZAMIAST ZAKOŃCZENIA. NIE-WYJŚCIE

Rok publikacji: 2018

Strony: 304

Linki:

- <https://biuletynpolonistyczny.pl/events/promocja-ksiazki-dr-elizy-krzynskiej-nawrockiej,1636/details>

Słowa kluczowe: labirynt, Roland Topor, Aleksander Dumas ojciec, Imię róży, adaptacje filmowe, Karen Blixen, Stefan Grabiński, A.C. Doyle, Umberto Eco, Ian Fleming, J.J. Annaud, W.S. Reymont, groza, wampir